

EDUSKUNNAN VASTAUS 230/2004 vp

Hallituksen esitys vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 224/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 31/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 4 e ja 10 §, 11 b §:n 1 momentti sekä 11 luvun 5 §:n 1 momentin 9 kohta,

sellaisina kuin ne ovat, 10 luvun 4 e § ja 11 b §:n 1 momentti laissa 1204/1998, 10 luvun 10 § laissa 611/1997 ja viimeksi mainitussa laissa ja 11 luvun 5 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 416/2004,

muutetaan 1 luvun 3 §:n 3 momentti, 8 luvun 7 §:n 1 momentti ja 8 a §:n 4 momentti, 9 luvun 3 a §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko, 1, 1 b ja 1 c §, 2 §:n 6 momentti, 4 b §:n 1 momentin 2 kohta, 4 c §:n 1, 2 ja 4—6 momentti, 4 d §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti, 11, 11 a ja 12 §, 13 §:n 2 momentti ja 14 §, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 14 luvun 1 §:n 2 momentti ja 2 §, 16 luvun 7 §, 16 a luvun 5 § sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohta ja 10 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 §:n 3 momentti ja 14 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 389/1995, 8 luvun 8 a §:n 4 momentti ja 10 luvun otsikko mainitussa laissa 611/1997, 9 luvun 3 a §:n 1 momentti laissa 1022/1996, 10 luvun 1 § mainitussa laissa 1204/1998 ja laissa 79/1999, 10 luvun 1 b § laissa 49/2002, 10 luvun 1 c, 11 a ja 14 § sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohta mainitussa laissa 79/1999, 10 luvun 2 §:n 6 momentti laissa 1087/1996, 10 luvun 4 b §:n 1 momentin 2 kohta, 4 c §:n 1, 2 ja 4—6 momentti, 4 d §:n 1 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 12 § sekä 12 luvun 2 §:n 1 momentti mainitussa laissa 1204/1998, 10 luvun 11 § mainitussa laissa 1204/1998 sekä laeissa 949/2000 ja 707/2004, 10 luvun 13 §:n 2 momentti laissa 109/1999, 12 luvun 2 §:n 1 momentti, 16 luvun 7 § ja 16 a luvun 5 § mainituissa laeissa 611/1997 ja 1204/1998, 14 luvun 1 §:n 2 momentti mainitussa laissa 389/1995, 14 luvun 2 § osaksi mainitussa laissa 949/2000 sekä 18 luvun 10 a §:n 2 momentti mainitussa laissa 416/2004 sekä

lisätään 10 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1087/1996 ja laissa 355/1997, uusi 7 momentti, 4 c §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1204/1998, uusi 7—11 momentti ja 12 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 611/1997, 1204/1998 ja 416/2004, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

3 §

— — — — —
Henkivakuutuksella tarkoitetaan henkivakuutuksesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2002/83/EY) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa. *Vahinkovakuutuksella* tarkoitetaan muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (73/239/ETY) tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa sekä jälleenvakuutusta. Vakuutusluokista säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

8 luku

Yhtiökokous

7 §

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Kokouksessa on esitettävä tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä, jos yhtiöllä on hallintoneuvosto, sen lausunto niistä.

8 a §

— — — — —
Milloin yhtiökokouksessa käsitellään tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, on tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat asiakirjat tai niiden jäljennökset pidettävä vähintään viikon ajan ennen kokousta yhtiön pääkonttorissa osakkai-

den nähtävinä ja viivytyksettä lähetettävä osakkaalle, joka sitä pyytää.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

3 a §

Vakuutusyhtiön tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhtiötä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan toimiluvan antamisen edellytyksiä tai vakuutusyhtiön toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhtiön toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen

1 §

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, vakuutusyhtiön tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan myös osakeyhtiölain 11 luvun 2 ja 6 a §:n, 9 §:n 2, 4 ja 6 momentin sekä 9 a §:n 1—3 momentin ja 14 §:n säännöksiä. Mitä näissä lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, sovelletaan soveltuvin osin keskinäisen vakuutusyhtiön takuuosuuksiin ja takuupääomaan.

Vakuutusyhtiön kirjanpidossa ja tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitola-

kia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai vakuutustoiminnan erityisluonteeseen perustuvista sosiaali- ja terveysministeriön määräyksistä tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 6 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksen ja emoyhtiön toimintakertomuksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 3 momentin säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 3 momentissa mainittuja säännöksiä, sovelletaan vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 a kohtaa ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksessä tai konsernitilinpäätöksessä Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvien vakuutus-sopimusten käsittelyyn.

Kirjanpitolain pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan vakuutusyhtiön taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet tavaravarastoja lukuun ottamatta ja vaihto-omaisuudella tarkoitetaan tavaravarastoja. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 3 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää. Tavaravarastoihin sovelletaan kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 3 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 16 §:ää.

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudatetaan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisessa siten, että:

1) sellainen vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö, joka on kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 (IAS-asetus) 4 artiklassa tarkoitettu julkisesti noteerattu yhtiö, laatii konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen;

2) jos 1 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö ei ole velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöstä, sen on laadittava tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen; sekä

3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vakuutusyhtiö ja vakuutusomistusyhteisö saa laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Edellä 7 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolaisissa säädetään 1 luvun 1 §:ssä kirjanpitovelvollisuudesta, 2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpitolovasta, 5 §:ssä määräysvallasta, 6 §:ssä konserniyrittäjästä, emoyrittäjästä ja tytäryrittäjästä, 2 luvussa liiketapahtumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 9 §:ssä tilinpäätöksen rekisteröinnistä, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 11 §:ssä jäljennösten antamisvelvollisuudesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä ja 6 luvun 19 §:ssä yhdistelylaskelmien säilyttämisestä.

Edellä 7 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä niihin liitettävään toimintakertomukseen sovelletaan, mitä tämän lain 10 luvussa säädetään, 1 b §:ssä liiketapahtumien kirjaamisesta, 1 c §:ssä toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksen laatimisajasta, 2 §:n 7 momentissa vakuutusteknisestä vastuuvälästä ja vakavaraisuudesta, 4 d §:ssä sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvälän katteena olevien sijoitusten esittämisestä taseessa, 11 §:n 1 momentissa konsernitilinpäätöksestä ja liitetiedoista sekä 11 ja 12 §:ssä toimintakertomuksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 7 momentissa tarkoitettussa tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä on annettava sellaisia lisätietoja, joiden an-

tamiseen kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät velvoita.

1 b §

Käteisellä rahalla suoritettavat maksut on kirjattava aikajärjestykseen viipymättä päiväkohtaisesti. Muut kirjaukset saadaan tehdä kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella kolmen kuukauden kuluessa kalenterikuukauden tai jakson päättymisestä.

1 c §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;
- 3) rahoituslaskelman, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä
- 4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on menettävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

2 §

Jos vakuutuksen on antanut yhtä useampi vakuutuslaitos yhteisesti ehdoin, että ne ovat vastuussa omasta ja toistensa puolesta, saadaan sel-

laisesta ehdosta huolimatta jättää vastuunvelkaan ottamatta se osa vastuun pääoma-arvosta, joka sopimuksen mukaan kuuluu toiselle suomalaiselle vakuutuslaitokselle tai ulkomaiselle ETA-vakuutusyhtiölle, jollei se ole selvitystilassa tai 14 luvun 6 §:ssä tarkoitettussa asemassa. Viimeksi mainituissa tapauksissa tai, kun kysymyksessä on muu ulkomainen vakuutusyhtiö, Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus päättää, saadaanko ja missä määrin toiselle vakuutuslaitokselle kuuluvan vastuun pääoma-arvo jättää vastuunvelkaan ottamatta.

Vakuutusyhtiön, joka on laatinut tilinpäätöksensä tämän luvun 1 §:n 7 momentissa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, on esitettävä tilinpäätöksen liitetietona vakuutustekninen vastuunvelka tämän luvun 4 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti lasketuna. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä vakuutusteknisen vastuunvelan ja vakavaraisuuden ilmoittamisesta tilinpäätöksessä.

4 b §

Taseeseen merkitään:

2) vakuutustekninen vastuunvelka tämän luvun 2 §:n, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 14 §:n ja vakuutusyhtiön vastuunvelan laskentaperiaatteista annetun asetuksen (248/1999) säännöksiä sekä sosiaali- ja terveysministeriön määräyksiä ja päätöksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä

4 c §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Jos sijoituksen käypä arvo on tilikauden päättyessä vielä poistamatonta hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettyä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jol-

lei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta arvonalennus voidaan jättää tekemättä, jos arvonalennus on pidettävä tilapäisenä. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättämispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut vastaavat rahan- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla sen mukaan kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

— — — — —
 Jos rakennuksen arvoa on korotettu, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu poisto laskeaan hankintamenon ja arvonorotuksen yhteismäärästä. Arvonorotusrahosta voidaan siirtää aikaisempien tilikausien voitot ja tappiot sisältävään tase-erään rinnastettavaksi erilliseksi eräksi sellainen määrä, joka vastaa arvonorotuksesta tilikaudella tai aikaisemmilta tilikausilta tehtyjä poistoja, jotka on merkitty tuloslaskelmaan kuluksi.

Edellä 1—3 momentissa ja 4 b §:ssä säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla vakuutusyhtiö käy kauppaa, voidaan luokitella vakuutusyhtiön kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauskennasta.

Edellä 1, 3 ja 4 momentista poiketen sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos

merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusyhtiön tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos vakuutusyhtiö valitsee arvostusperiaatteeksi 5 tai 6 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, vakuutusyhtiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti 1—4 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—4 momentissa tarkoitettun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—4 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Jos 3 momentissa tarkoitettun korotuksen kohteena on emoyrityksen omistamia tytäryrityksen osakkeita tai osuuksia, tytäryhteisön omistamia emoyrityksen osakkeita tai osuuksia on korotusta tehtäessä pidettävä arvottomina.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenon määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten suunnitelman mukaisten poistojen esittämistavasta.

4 d §

Mitä 4 c §:n 1—9 momentissa säädetään, ei koske sijoitussidonnaisia vakuutuksia.

5 §

Pääomailainaan merkitään taseeseen omana eräänä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

11 §

Emoyhtiönä oleva vakuutusyhtiö on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyritysten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyhtiön tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on soveltuvin osin noudatettava 1 c §:n 1, 2, 4 ja 5 momentin, 4, 4 a—4 d, 5, 8 ja 9 §:n ja 14 §:n 2 momentin sekä osakeyhtiölain 11 luvun 2 ja 6 a §:n säännöksiä.

Emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään tämän luvun 1 c §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot myös konsernista.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos:

1) Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisella yhteisöllä on emoyhtiössä vähintään yhdeksän kymmenesosan omistusosuus;

2) emoyhtiön muut omistajat ovat antaneet suostumuksensa laatimatta jättämiseen; sekä

3) emoyhtiön ja sen tytäryhteisöjen tilinpäätökset yhdistellään Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisen yhteisön konsernitilinpäätökseen, joka ilmoitetaan rekisteröitäväksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:ssä mainitulla tavalla.

Konsernitilinpäätös on kuitenkin aina laadittava, jos emoyhtiö on julkinen vakuutusyhtiö tai sellainen yksityinen vakuutusyhtiö, joka jakaa

varoja osakkaille, antaa 12 luvun 5 §:n 1 tai 5 momentissa tarkoitetun rahallainan tai vakuuden, palauttaa pääomailainan pääomaa tai maksaa sen korkoa tai muuta hyvitystä.

Mitä tässä luvussa säädetään konsernitilinpäätöksestä ja emoyhtiön toimintakertomuksessa konsernista esitettävistä tiedoista, sovelletaan soveltuvin osin konsernitilinpäätökseen ja emoyhtiön toimintakertomukseen sellaisessa konsernissa, jonka emoyhtiönä on suomalainen vakuutusomistusyhteisö.

Jos vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön konserniin kuuluu luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun säännösten estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

11 a §

Tytäryhteisön tilinpäätös saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos siihen on kirjanpitolain 6 luvun 3 §:n mukainen peruste. Lakisääteistä työeläkevakuutusta harjoittavan tytär- tai osakkuusyhtiön tilinpäätöstietoja ei saa yhdistellä toisen vakuutusyhtiön tai muun yhteisön konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävällä kotimaisella tytäryhteisöllä tulee olla sama tilikausi kuin emoyhtiönä olevalla vakuutusyhtiöllä ja vakuutusomistusyhteisöllä, jollei Vakuutusvalvontavirasto myönnä tästä tämän luvun 14 §:n 7 momentissa tarkoitettua poikkeusta.

12 §

Emoyhtiön toimintakertomuksessa on konsernista annettava osakeyhtiölain 11 luvun 9 §:n 2 momentissa ja 9 a §:n 1—3 momentissa tarkoitetut selvitykset. Lisäksi on ilmoitettava se määrä, joka konsernin vapaasta omasta pääomasta konserniin kuuluvien yhtiöiden on yhtiöjärjestyksen mukaan siirrettävä sidottuun omaan pääomaan.

13 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen katsauksen julkistamista sekä sen sisältöä koskevat määräykset antaa sekä poikkeukset myöntää kuitenkin osakeyhtiölain 11 luvun 12 §:stä poiketen Vakuutusvalvontavirasto.

14 §

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset vakuutusyhtiön tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen, toimintakertomuksen, osavuosikatsauksen, vuosikatsauksen sekä tilinpäätöstiedotteen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettujen asetusten, osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin. Kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta ohjeita ja lausuntoja voidaan antaa siltä osin kuin ne koskevat yksinomaan vakuutustoimintaa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poi-

keta 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi vakuutusyhtiön tai vakuutusomistusyhteisön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia tämän luvun 1 c §:n 5 momentin, 11 a §:n 2 momentin, 14 §:n 1 momentin ja kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentin säännöksistä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

2 §

Vakuutusyhtiön voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhtiön muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

1) määrä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin on jätettävä jakamatta;

2) määrä, joka vakuutusyhtiön tasoitusmäärästä on 10 luvun 1 §:n 7 momentin perusteella laaditussa tilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan; sekä

3) määrä, joka vakuutusyhtiön taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on 10 luvun 4 c §:n 5 ja 6 momentin tai 10 luvun 1 §:n 7 mo-

mentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan.

— — — — —
Mitä 1 momentin 3 kohdassa säädetään, ei koske työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa lais-
sa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä.

14 luku

**Vakuutusyhtiön ja rahoitus- ja vakuutusryh-
mittymään kuuluvan yrityksen valvonta**

1 §

— — — — —
Vakuutusyhtiön talouden valvonta myös sen harjoittaman 2 a luvun 1 §:n 1 momentissa ja 8 §:n 1 momentissa tarkoitetun vakuutusliikkeen osalta kuuluu Vakuutusvalvontavirastolle. Talouden valvonta käsittää erityisesti vakuutusyhtiön vakavaraisuuden, vakuutusteknisen vastuuelan, sen katteena olevien varojen sekä vahinkovakuutusluokan 18 (*matka-apu*) harjoittamiseen käytettävissä olevien voimavarojen tarkastamisen.

2 §

Vakuutusyhtiön tulee vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhtiökokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu, kuitenkin viimeistään heinäkuussa tai Vakuutusvalvontaviraston hyväksymänä myöhempänä ajankohtana, toimittaa virastolle sen laatiman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan ja tilastaan.

Henkivakuutusyhtiön on lisäksi ennen tilintarkastuksen alkamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selostus vastuuelan laskemisesta sekä viraston määräämässä ajassa tutkimus vakuutusliikkeestä. Mainittu selostus ja tutkimus on laadittava viraston antamien ohjeiden mukaisesti.

Suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on vuosittain toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle oma tilinpäätöksensä ja toimintakertomuk-

sensa sekä konsernitilinpäätöksensä viraston määräämässä ajassa.

16 luku

Sulautuminen ja vähemmistöosakkeiden lunastus

7 §

Sulautumissuunnitelmaan on kunkin sulautumiseen osallistuvan yhtiön osalta liitettävä:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos sulautumisesta päättävässä yhtiökokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut sulautumisesta päättävään yhtiökokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jotka eivät saa olla neljää kuukautta vanhempia ja jotka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) jäljennös viimeisen tilinpäätöksen jälkeen laaditusta osavuosikatsauksesta, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;

4) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, välitilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen jälkeisistä yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

5) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, osavuosikatsauksesta ja hallituksen selostuksesta;

6) 6 §:ssä tarkoitettu lausunto sulautumissuunnitelmasta; ja

7) 4 §:n 4 momentissa ja 6 §:n 2 momentissa tarkoitettut Vakuutusvalvontaviraston suostumukset.

16 a luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

5 §

Vakuutuskannan luovuttamista koskevaan suunnitelmaan on liitettävä sekä luovuttavan että vastaanottavan yhtiön osalta:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos vakuutuskannan luovuttamisesta päättävässä yhtiökokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ja kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut vakuutuskannan luovuttamisesta päättävään yhtiökokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jotka eivät saa olla neljää kuukautta vanhempia ja jotka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) jäljennös viimeisen tilinpäätöksen jälkeen laaditusta osavuosikatsauksesta, jos katsauskausi ei sisälly välitilinpäätökseen;

4) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, välitilinpäätöksen tai osavuosikatsauksen jälkeen sattuneista yhtiön asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

5) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta, osavuosikatsauksesta ja hallituksen selostuksesta; ja

6) 4 §:ssä tarkoitettu lausunto vakuutuskannan luovuttamista koskevasta suunnitelmasta.

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

5 §

Joka tahallaan

7) rikkoo osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:n säännöksiä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta rekisteriviranomaiselle taikka jättää toimittamatta tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle tai Vakuutusvalvontavirastolle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

10 a §

Vakuutusvalvontavirastoon ei sovelleta, mitä tämän lain 1 luvun 3 §:n 3 momentissa, 4 §:n 1 ja 6 momentissa sekä 4 a §:n 1 ja 3 momentissa, 2 luvun 1 a §:n 2 momentissa, 2 §:n 1 ja 4—6 momentissa sekä 2 a ja 5 a §:ssä, 9 luvun 5 §:ssä, 10 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentissa, 2 §:n 4 momentissa, 3 §:n 3 momentin 7 kohdassa, 4 momentissa sekä 5 momentin 12 kohdassa, 3 a §:n 2—5 momentissa, 4 b §:n 1 momentin 2 kohdassa, 4 c §:n 1, 2, 5 ja 6 momentissa, 5 §:n 2 momentissa ja 14 §:ssä, 11 luvussa, 13 luvun 4 §:ssä, 14 luvun 3 §:ssä, 5 §:n 1 momentissa sekä 5 a §:n 1 momentissa, 14 b luvun 5 ja 6 §:ssä, 15 luvun 13 §:ssä sekä 18 luvun 5 §:n 1 momentin 7 kohdassa, 6, 6 a, 6 b ja 7 §:ssä, 8 §:n 1 momentissa ja 9 §:n 2 momentissa säädetään sosiaali- ja terveysministeriöstä tai asianomaisesta ministeriöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutusyhtiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutusyhtiö saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollista soveltamista koskevaa 10 luvun 1 §:n 7 momentin 1 ja 2 kohtaa sovelletaan vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin kuitenkin vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin, joiden liikkeeseen laskemista arvopapereista ainoastaan velkakirjoja on julkisen kaupankäynnin kohteena, kyseisiä kohtia sovelletaan pakollisena vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1

päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen. Kansainvälisten tilinpäätösstandardien valinnaista soveltamista koskevaa 10 luvun 1 §:n 7 momentin 3 kohtaa saadaan soveltaa vakuutusyhtiöihin ja vakuutusomistusyhteisöihin vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen.

Tämän lain 10 luvun 4 c §:n 5—7 momenttia saadaan soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen. Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot, jotka poistetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kirjanpitolain säännösten mukaan vaikutusaikanaan, tulee ottaa 12 luvun 2 §:n 1 momenttia sovellettaessa huomioon ja kokelvottomina erinä.

Laki

vakuutusyhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 5 a §, 10 luvun 5 d ja 9 b §, 9 d §:n 1 momentti ja 9 f §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 5 a §, 10 luvun 5 d §, 9 d §:n 1 momentti ja 9 f § laissa 340/2000 ja 10 luvun 9 b § viimeksi mainitussa laissa ja laissa 709/2004,

muutetaan 1 luvun 5 b §, 7 luvun 8 §:n 1 momentti, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko, 1 ja 2 §, 5 §:n 3 momentti, 5 c §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9, 9 c, 9 e, 11 ja 12 §, 11 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentti, 12 luvun 5 §, 14 luvun 6 §, 14 a luvun 5 § ja 16 luvun 9 §:n 1 momentin 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 5 b §, 9 luvun 5 §:n 1 momentti, 10 luvun otsikko, 1 ja 2 §, 5 §:n 3 momentti, 5 c §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 2 momentti, 9, 9 c, 9 e, 11 ja 12 §, 11 luvun 2 §:n 1 ja 3 momentti, 14 luvun 6 §, 14 a luvun 5 § ja 16 luvun 9 §:n 1 momentin 6 kohta mainitussa laissa 340/2000 ja 12 luvun 5 § laissa 81/1999 sekä mainituissa laeissa 340/2000 ja 709/2004, sekä

lisätään 10 lukuun uusi 1 a—1 c §, 10 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 451/1995 ja mainitussa laissa 340/2000, uusi 6 momentti ja 10 luvun 5 b §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

5 b §

Vakuutusyhdistyksen lähipiiriin kuuluvat:

1) se, jolla on yhdistyksessä kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tai osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettu määräysvalta tai joka on yhdistyksessä määräysvaltaa käyttävän määräysvallassa taikka joka kuuluu yhdistyksen kanssa samaan konserniin;

2) se, jolla omistuksen nojalla on tai voi olla vähintään yksi prosentti yhdistyksen takuuosuuksista tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta yhdistyksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka yhdistyksessä määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä tai säätiössä;

3) yhdistyksen toimitusjohtaja, hallituksen jäsen, hallintoneuvoston jäsen ja tilintarkastaja sekä 1 kohdassa tarkoitettussa yhteisössä tai säätiössä vastaavassa asemassa oleva henkilö;

4) 1—3 kohdassa tarkoitettujen henkilön avio puoliso tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö, sisarus, sisar- ja velipuoli, 1—3 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden ja hänen avio puolisonsa tai häneen avioliitonomaisessa suhteessa olevan henkilön etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen sekä mainittujen henkilöiden avio puoliset tai heihin avioliitonomaisessa suhteessa olevat henkilöt;

5) yhteisö ja säätiö, jossa 2—4 kohdassa tarkoitettulla henkilöllä yksin tai toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tai osakeyhtiölain 1 luvun 3 §:n 2—4 momentissa tarkoitettu määräysvalta.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua omistusta ja äänivaltaa laskettaessa sovelletaan, mitä kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n 2, 4 ja 5 momentissa ja osakeyhtiölain 1 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetään, ja yhteisön osakkaalla ja jäsenellä olevaan osuuteen luetaan häneen 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan henkilön ja 5 kohdassa tarkoitettussa suhteessa olevan yhteisön ja säätiön omistus ja äänivalta.

7 luku

Yhdistyskokous

8 §

Varsinainen yhdistyskokous on pidettävä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Kokouksessa on esitettävä tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä, jos vakuutusyhdistyksellä on hallintoneuvosto, sen lausunto niistä.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Vakuutusyhdistyksen tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle vakuutusyhdistystä koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan yhdistysjärjestyksen vahvistamisen edellytyksiä tai vakuutusyhdistyksen toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan vakuutusyhdistyksen toiminnan jatkumista; taikka

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutuksen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

10 luku

Tilinpäätös, konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja vastuuvelan kattaminen

1 §

Vakuutusyhdistyksen kirjanpidossa ja tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpito-asetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusval-

vontaviraston vakuustoitominnan erityisluonteeseen perustuvista määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia ja 6 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 ja 2 a §:ää, 12 §:n 2 momenttia sekä 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksen ja sen toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 5 §:n 1 momenttia ja 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta emoyhteisönä olevan vakuutusyhdistyksen (*emoyhdistys*) konsernitilinpäätöksen ja sen toimintakertomuksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 3 momentin säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sovelletaan vakuutusyhdistyksen konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 a kohtaa ei sovelleta vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksessä tai konsernitilinpäätöksessä Suomen lainsäädännön mukaisesti määräytyvään vakuutus sopimusten käsittelyyn.

Kirjanpitolain pysyväillä vastaavilla tarkoitetaan vakuutusyhdistyksen taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet tavaravarastoja lukuun ottamatta ja vaihto-omaisuudella tarkoitetaan tavaravarastoja. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää. Tavaravarastoihin sovelletaan kirjanpitolain vaihto-omaisuutta koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 16 §:ää.

Emoyhdistys saa laatia konsernitilinpäätöksen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Edellä 6 momentissa tarkoitettuun konsernitilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolain 1 luvun 1 §:ssä säädetään kirjanpito velvollisuudesta,

2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpito tavasta, 5 §:ssä määräysvallasta, 6 §:ssä konserniyrytyksestä, emoyrytyksestä ja tytäryrytyksestä, 2 luvussa liiketapahtumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 9 §:ssä tilinpäätöksen rekisteröinnistä, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 11 §:ssä jäljennösten antamisvelvollisuudesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä ja 6 luvun 19 §:ssä yhdistelylaskelmien säilyttämisestä.

Edellä 6 momentissa tarkoitettuun konsernitilinpäätökseen sekä siihen liitettävään toimintakertomukseen sovelletaan, mitä tämän lain 10 luvun 1 b §:ssä säädetään liiketapahtumien kirjaamisesta, 1 c §:ssä toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksen laatimisajasta, 3 §:n 6 momentissa vakuusteknisestä vastuuvellasta ja vakavaraisuudesta, 9 c §:n 1 momentissa konsernitilinpäätöksestä ja liitetiedoista sekä 9 e §:ssä toimintakertomuksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää, että edellä 6 momentissa tarkoitettussa konsernitilinpäätöksessä on annettava sellaisia lisätietoja, joiden antamiseen kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät velvoita.

1 a §

Vakuutusyhdistyksen tilikautena on kalenterivuosi. Yhdistyksen toiminnan alkaessa tai päättyessä tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pidempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

1 b §

Käteisellä rahalla suoritettavat maksut on kirjattava aikajärjestykseen viivytyksettä päiväkohtaisesti. Muut kirjaukset saadaan tehdä kuukausikohtaisesti tai muulla jaksotuksella kolmen kuukauden kuluessa kalenterikuukauden tai jakson päättymisestä.

1 c §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman;

3) rahoituslaskelman, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä

4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on menettävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä, ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

2 §

Tilinpäätös, toimintakertomus ja konsernitilinpäätös on annettava tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen varsinaista yhdistyskokousta.

3 §

Vakuutusyhdistyksen, joka on laatinut konsernitilinpäätöksen tämän luvun 1 §:n 6 momentissa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, on liitettävä konsernitilinpäätökseensä selvitys vakuutusteknisestä vastuuvastuusta tämän luvun 5 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti laskettuna. Vakuutusvalvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä va-

kuutusteknisen vastuuvastuun ja vakavaraisuuden ilmoittamisesta tilinpäätöksessä.

5 §

Käytöltään jaetut hyödykkeet kuuluvat eri omaisuusryhmiin käyttötarkoituksesta saadun jakosuhteen perusteella jaettuina.

5 c §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi. Jos sijoituksen käypä arvo on tilikauden päättyessä vielä poistamatonta hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettyä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta arvonalennus voidaan jättää tekemättä, jos arvonalennusta on pidettävä tilapäisenä. Jos arvonalennus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla sen mukaan kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Jos maa- tai vesialueen, rakennuksen, arvopaperin tai muun niihin verrattavan hyödykkeen käypä arvo on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, taseeseen saadaan merkitä vielä poistamatta olevan hankintamenoa lisäksi enintään käyvän arvon ja poistamatta olevan hankintamenoa erotuksen suuruinen arvonorotus. Arvonkorotusta vastaava määrä merkitään sijoitusomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavan hyödykkeen osalta omaan pääomaan sisältyvään arvonorotusrahastoon. Jos arvonorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloslaskelmaan merkitty arvono-

rotus on oikaistava tulosvaikutteisesti ja arvonorotusrahastoon merkitty arvonorotus on peruutettava.

Jos rakennuksen arvoa on korotettu, tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu poisto laskeetaan hankintamenon ja arvonorotuksen yhteismäärästä.

Arvonorotusrahastosta voidaan siirtää aikaisempien tilikausien voitot ja tappiot sisältävään tase-erään rinnastettavaksi erilliseksi eräksi sellainen määrä, joka vastaa arvonorotuksesta tilikaudella tai aikaisemmilta tilikausilta tehtyjä poistoja, jotka on merkitty tuloslaskelmaan kuluksi.

Edellä 1—3 momentissa ja 5 b §:ssä säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla vakuutusyhdistys käy kauppaa, voidaan luokitella vakuutusyhdistyksen kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1, 3 ja 4 momentista poiketen sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusyhdistyksen tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luetta-

viin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos vakuutusyhdistys valitsee arvostusperiaatteeksi 6 tai 7 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, vakuutusyhdistys ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti 1—4 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—4 sekä 6 ja 7 momentissa tarkoitettun tasearvon määräisenä.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Jos 3 momentissa tarkoitettun korotuksen kohteena on emoyrityksen omistamia tytäryrityksen osakkeita tai osuuksia, tytäryrityksen omistamia emoyrityksen osakkeita tai osuuksia on korotusta tehtäessä pidettävä arvottomina.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintamenon määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten suunnitelman mukaisten poistojen esittämistavasta.

6 §

Pääomalaina merkitään taseeseen omana eräänä siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

7 §

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös rahalainoja sille, jolla takuusuuden omistuksen nojalla on tai voi olla vähintään 10 prosenttia takuusuuksista tai takuusuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka osakkeen tai takuusuuden omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla vastaava omistus tai äänivalta vakuutusyhdistyksen kanssa samaan konserniin

kuuluvassa yhteisössä, jos näiden rahalainojen yhteismäärä ylittää Vakuutusvalvontaviraston määräämän rajan.

9 §

Emoyhdistys on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyritysten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyhdistyksen tilinpäätös. Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on soveltuvin osin noudatettava tämän luvun 1 c §:n 1, 2 ja 4 momentin, 2, 5, 5 a—5 c, 6, 6 a, 7, 8 ja 9 §:n säännöksiä.

Emoyhdistyksen toimintakertomuksessa esitetään tämän luvun 1 c §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot myös konsernista.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos:

- 1) Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisella yhteisöllä on emoyhdistyksessä vähintään yhdeksän kymmenesosan omistusosuus;
- 2) emoyhdistyksen muut omistajat ovat antaneet suostumuksensa laatimatta jättämiseen; sekä
- 3) emoyhdistyksen ja sen tytäryhteisöjen tilinpäätökset yhdistellään Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisen yhteisön konsernitilinpäätökseen, joka ilmoitetaan rekisteröitäväksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:ssä mainitulla tavalla.

Konsernitilinpäätös on kuitenkin aina laadittava, jos emoyhdistys on sellainen vakuutusyhdistys, joka jakaa varoja osakkaille, antaa 11 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettun rahalainan tai myöntää kyseisessä momentissa mainituille tahoille vakuuden, palauttaa pääomallainan pääomaa tai maksaa sen korkoa tai muuta hyvitystä.

Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään konsernitilinpäätöksestä ja emoyhdistyksen toimintakertomuksessa konsernista esitettävistä tiedoista, voidaan vakuutusyhtiölain 10 luvun tämän lain vastaavia säännöksiä soveltaa konsernitilinpäätökseen ja emoyhdistyksen toimintakertomukseen sellaisessa konsernissa, jonka emoyrityksenä on suomalainen vakuutusomistusyhteisö.

Jos vakuutusyhdistyksen tai vakuutusomistusyhteisön konserniin kuuluu luottolaitos tai sijoituspalveluyritys, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän luvun säännösten estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 4 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

9 c §

Tytäryhteisön tilinpäätös saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos siihen on kirjanpitolain 6 luvun 3 §:n mukainen peruste.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävällä kotimaisella tytäryhteisöllä tulee olla sama tilikausi kuin emoyhdistyksellä, jollei Vakuutusvalvontavirasto myönnä tästä tämän luvun 12 §:n 7 momentissa tarkoitettua poikkeusta.

9 e §

Emoyhdistyksen toimintakertomuksessa on konsernista annettava osakeyhtiölain 11 luvun 9 §:n 2 momentin mukaiset tiedot sekä soveltuvin osin osakeyhtiölain 11 luvun 9 a §:n 1—3 momentissa tarkoitettut selvitykset takuusuuksista. Lisäksi on ilmoitettava se määrä, joka konsernin vapaasta omasta pääomasta konserniin kuuluvien yhteisöjen on yhtiö- tai yhdistysjärjestyksen mukaan siirrettävä sidottuun omaan pääomaan.

11 §

Vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen rekisteröitäväksi ilmoittamisesta ja ilmoitukseen liitet-

tävistä asiakirjoista sovelletaan osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:n säännöksiä.

12 §

Vakuustoitominnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuustoitominnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset vakuutusyhdistyksen tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen, osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta vakuutusyhdistyksiin. Kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta ohjeita ja lausuntoja voidaan antaa siltä osin kuin ne koskevat yksinomaan vakuustoitomintaa.

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutusyhdistyksen hakemuksesta erityisestä syystä määräjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitetuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konserniti-

linpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määräjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia tämän luvun 1 c §:n 5 momentin, 9 c §:n 2 momentin ja 12 §:n 1 momentin sekä kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentin säännöksistä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

11 luku

Voitonjako ja yhdistyksen varojen muu käyttö

2 §

Voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhdistyksen muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä muilla jakokelvottomilla erillä, jotka ovat:

1) määrä, joka yhdistysjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin jätettävä jakamatta; sekä

2) määrä, joka vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on 10 luvun 5 c §:n 6 ja 7 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan.

Emoyhdistyksen voittona ei saa jakaa määrää, joka ylittää viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun konsernitaseen mukaisen voiton ja konsernin muun vapaan oman pääoman yhteismäärän vähennettynä konsernitaseen osoittamalla tappiolla, 1 momentissa tarkoitetuilla muilla jakokelvottomilla erillä, 2 momentissa tarkoitetuilla erillä sekä erillä, jotka ovat:

1) määrä, jolla konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätöksissä tehdyt, kirjanpitolaissa tar-

koitetut vapaaehtoiset varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on konsernitilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan;

2) määrä, joka konserniin kuuluvan vakuutusyhdistyksen tasoitusmäärästä on 10 luvun 1 §:n 6 momentin perusteella laaditussa konsernitilinpäätöksessä merkitty vapaaseen omaan pääomaan; sekä

3) määrä, joka konserniin kuuluvan vakuutusyhdistyksen taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten realisoitumattomista arvonnousuista on 10 luvun 1 §:n 6 momentin perusteella merkitty vapaaseen omaan pääomaan.

12 luku

Vakuutusyhdistysten valvonta

5 §

Vakuutusyhdistyksen on vuosittain kuukauden kuluessa siitä yhdistyskokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu, kuitenkin viimeistään heinäkuussa tai Vakuutusvalvontaviraston hyväksymänä myöhemmän ajankohtana, toimitettava virastolle sen laatiman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan ja tilastaan. Kertomukseen on liitettävä jäljennökset 10 luvun 11 §:ssä tarkoitetuista asiakirjoista.

Vakuutusyhdistyksen ja suomalaisen vakuutusomistusyhteisön on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle ja Vakuutusvalvontavirastolle niiden määräämässä kohtuullisessa ajassa toiminnastaan muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja, jotka ovat tarpeen tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi. Mitä edellä tässä momentissa säädetään vakuutusyhdistyksestä ja suomalaisesta vakuutusomistusyhteisöstä, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

kuuluvaan kotimaiseen tai ulkomaiseen yritykseen silloin, kun virasto on mainitussa laissa tarkoitettu koordinoiva valvontaviranomainen tai virasto muuten suorittaa sille mainitun lain perusteella kuuluvia tehtäviä.

14 luku

Sulautuminen

6 §

Sulautumissuunnitelmaan on kunkin sulautumiseen osallistuvan yhdistyksen osalta liitettävä:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos sulautumisesta päättävässä yhdistyskokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut sulautumisesta päättävään yhdistyskokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, joka ei saa olla neljää kuukautta vanhempi ja joka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen jälkeisistä yhdistyksen asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

4) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallituksen selostuksesta;

5) 5 §:ssä tarkoitettu lausunto sulautumissuunnitelmasta;

6) 3 §:n 4 momentissa ja 5 §:n 4 momentissa tarkoitettut Vakuutusvalvontaviraston suostumukset.

14 a luku

Vakuutuskannan luovuttaminen

5 §

Vakuutuskannan luovuttamista koskevaan suunnitelmaan on liitettävä sekä luovuttavan että vastaanottavan yhdistyksen osalta:

1) jäljennökset kolmea viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos vakuutuskannan luovuttamisesta päätävässä yhdistyskokouksessa käsitellään tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös tätä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä kahden tätä edeltäneen tilikauden tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista;

2) jos viimeisen tilinpäätöksen tarkoittaman tilikauden päättymisestä on kulunut vakuutuskannan luovuttamisesta päättävään yhdistyskokoukseen mennessä yli kuusi kuukautta eikä kokouksessa käsitellä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista, jäljennös välitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, joka ei saa olla neljää kuukautta vanhempi ja joka on laadittu ja tarkastettu noudattaen soveltuvin osin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevia säännöksiä ja määräyksiä;

3) hallituksen selostus viimeisen tilinpäätöksen tai välitilinpäätöksen jälkeen sattuneista yhdistyksen asemaan olennaisesti vaikuttavista tapahtumista;

4) tilintarkastajien ja hallintoneuvoston lausunto välitilinpäätöksestä ja hallituksen selostuksesta;

5) 4 §:ssä tarkoitettu lausunto vakuutuskannan luovuttamista koskevasta suunnitelmasta.

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

9 §

Joka tahallaan

6) rikkoo 10 luvun 11 §:n säännöksiä tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen tai toimintakertomuksen toimittamisesta rekisteriviranomaiselle taikka jättää toimittamatta tämän lain mukaan sosiaali- ja terveysministeriölle tai Vakuutusvalvontavirastolle annettavan ilmoituksen tai muun tiedon,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhdistysrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutusyhdistyksen kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutusyhdistys saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti laadittu konsernitilinpäätös saadaan laatia 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen alkavilta tilikausilta.

Tämän lain 10 luvun 5 c §:n 6—8 momenttia saadaan soveltaa 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen. Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot, jotka poistetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kirjanpitolain säännösten mukaan vaikutusaikanaan, tulee ottaa 11 luvun 2 §:n 1 momenttia sovellettaessa huomioon jakokelvottomina erinä.

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 40 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 359/2002, sekä

muutetaan 40 §, 40 a §:n otsikko ja 3 momentti ja 40 b §, sellaisina kuin ne ovat laissa 359/2002, seuraavasti:

40 §

Edustuston tilinpäätös ja toimintakertomus

Kolmannen maan vakuutusyhtiön edustuston kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laatimisessa noudatetaan kirjanpitolaikaa (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevista säännöksistä tai 40 b §:n nojalla annetusta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksista tai mainitun pykälän nojalla annetuista Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolaikaa 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää sekä 6 lukua ja 7 a luvun 2—5 §:ää ei sovelleta edustuston tilinpäätöksen laatimiseen.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, edustuston tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 6 ja 10 momentin, 1 c §:n 1—4 momentin ja 4—4 d §:n säännöksiä sekä osakeyhtiölain (734/1978) 11 luvun 6 a §:n, 9 §:n 2 ja 6 momentin ja 9 a §:n 1—3 momentin säännöksiä. Mitä mainituissa lainkohdissa säädetään osakkeista ja osakepääomasta, koskee soveltuvin osin takuusuuksia ja takuupääomaa sekä muita yhtiöosuuksia ja niistä muodostuvaa peruspääomaa.

Edustusto saa laatia tilinpäätöksensä kirjanpitolaikaa 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen edellyttäen, että vakuutusyhtiö, johon edustusto kuu-

luu, laatii tilinpäätöksensä kyseisiä standardeja noudattaen.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen sovelletaan, mitä kirjanpitolaikaa 1 luvun 1 §:ssä säädetään kirjanpitovelvollisuudesta, 2 §:ssä kahdenkertaisesta kirjanpidosta, 3 §:ssä hyvästä kirjanpitoavasta, 2 luvussa liiketapahutumien kirjaamisesta ja kirjanpitoaineistosta, 3 luvun 5 §:ssä kielestä ja valuutasta, 7 §:ssä tilinpäätöksen päiväyksestä ja allekirjoituksesta, 8 §:ssä tasekirjasta, 10 §:ssä tilinpäätöksen julkistamisesta, 11 §:ssä jäljennösten antamisvelvollisuudesta, 12 §:ssä tilintarkastusta koskevista tiedoista ja 13 §:ssä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä mitä tämän lain 40 a §:n 3 momentissa säädetään tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen rekisteröimisestä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun tilinpäätökseen sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c §:ssä säädetään toimintakertomuksesta ja 4 d §:ssä sijoitussidonnaisten vakuutus-ten vastuvelan katteena olevien sijoitusten esittämisestä taseessa.

40 a §

Tilinpäätöksen rekisteröinti

Edustuston on ilmoitettava tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus Patentti- ja rekisterihallitukselle rekisteröitäviksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

40 b §

*Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat
tarkemmat säännökset ja määräykset sekä
poikkeukset*

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset edustuston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen, osakeyhtiölain tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten sekä kirjanpitolain ja -asetuksen soveltamisesta edustustoon.

Vakuutusvalvontavirasto voi edustuston hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoite-

tuista säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi edustuston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 40 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista ja toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä sekä kirjanpitolain 3 luvun 6 §:stä. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole tilinpäätöstä koskevien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran edustuston kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Edustusto saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Laki

työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työeläkevakuutusyhtiöistä 25 päivänä huhtikuuta 1997 annetun lain (354/1997) 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 708/2004, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Työeläkevakuutusyhtiöön ei kuitenkaan sovelleta vakuutusyhtiölain 1 luvun 3, 3 a ja 4 a §:ää, 2 luvun 1 a §:n 2 momenttia, 2 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a §:ää, 4 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 5 §:n 1, 2 ja 5 momenttia, 2 a lukua, 3 luvun 1 §:n 1 momenttia, 1 a, 3, 4 ja 7 §:ää, 7 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momenttia, 2, 3 ja 3 a §:ää, 7 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 10 luvun 2 §:n 1—6 momenttia, 3 a, 3 b, 4 d ja 7 §:ää, 11 luvun 1 ja

6—14 §:ää, 12 luvun 1 §:n 2 momenttia ja 4 ja 5 §:ää, 13 lukua, 14 luvun 1 §:n 2 momenttia, 4 §:n 2 momenttia, 4 a, 5 b, 6 ja 7 §:ää, 14 a luvun 7 §:n 4 momenttia ja 8 §:ää, 15 luvun 25 §:n 3 momenttia, 26 ja 27 §:ää ja 34 §:n 2 momenttia, 16 luvun 13 §:n 4 momenttia, 16 a luvun 9 §:n 4 momenttia sekä 10 ja 13—15 §:ää, 16 b luvun 4 §:n 3 momenttia eikä 18 luvun 9 §:n 2 momenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki**eläkesäätiölain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 40 §:n 3 momentti ja 41 b §,

sellaisina kuin ne ovat, 40 §:n 3 momentti laissa 1135/1998 ja 41 b § laissa 85/1999,

muutetaan 5 luvun otsikko, 37, 38, 39 ja 41 §, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 42 §, 65 §:n 1 momentti, 81 §:n 1 ja 2 momentti, 87 ja 130 § sekä 134 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 37, 38, 41 ja 42 § sekä 134 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, 39 § ja 41 a §:n 1 ja 2 momentti laissa 1135/1998 ja 130 § osaksi laissa 582/1998 sekä

lisätään 41 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1135/1998, uusi 4—9 momentti seuraavasti:

5 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

37 §

Eläkesäätiön kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston vakuustoitinnan erityisluonteeseen perustuvista määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, ja 5—8 §:ää, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 9—12 §:ää sekä 13 §:n 1 ja 3 momenttia, 4 luvun 1—4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a ja 4 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia, 6—13 §:ää, 16 ja 17 §:ää sekä 19 ja 20 §:ää, 6, 7 ja 7 a lukua sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkesäätiön tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan eläkesäätiön taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan, jollei jäljempä-

nä toisin säädetä, kirjanpitolain pysyviä vastavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää.

38 §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman; sekä
- 3) taseen ja tuloslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen ja tuloslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen tai tuloslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot eläkesäätiön toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä, ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

39 §

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä, jollei Vakuutusvalvontavirasto eläkesäätiön hakemuksesta erityisestä syystä myönnä tästä poikkeusta. Tilintarkastajien on annettava tilintarkastuskertomus kuukauden kuluessa hallitukselle.

41 §

Taseeseen merkitään:

- 1) rahat ja muut kuin taseessa sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;
- 2) eläkevastuu 43 §:n säännöksiä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

41 a §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen sekä kaluston hankintameno kirjataan vaikutusajanaan pois toina kuluiksi. Jos sijoitusomaisuuden käypä arvo on tilikauden päättyessä hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettynä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta kuluksi kirjaaminen voidaan jättää suorittamatta, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Edellä 1—3 momentissa ja 41 §:ssä säädetyistä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslas-

kelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla eläkesäätiö käy kauppaa, voidaan luokitella kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1 ja 3 momentista poiketen sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, käyvän arvon määrittämisestä, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Eläkesäätiön tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos eläkesäätiö valitsee arvostusperiaatteeksi 4 tai 5 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, säätiö ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaaviin varoihin samanaikaisesti 1—3 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—3 momentissa tarkoitettun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—3 momentissa määriteltyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintamennon määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä

rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistojen esittämistavasta.

42 §

Vakuustustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, taseen ja tuloslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuustustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset eläkesäätiön tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettun asetuksen sekä kirjanpitolain ja -asetuksen soveltamisesta eläkesäätiöihin.

Vakuutusvalvontavirasto voi eläkesäätiön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitettuihin säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkesäätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolausunkunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 1 momentista ja kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentista sekä 3 luvun 6 §:stä.

65 §

Eläkesäätiön on vuosittain viiden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä tai Vakuutusvalvontaviraston määräämänä myöhempänä ajankohtana toimitettava virastolle tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastajien lausunto sekä vahvistetun kaavan mukainen tilastokertomus toiminnastaan.

81 §

Kun eläkesäätiö on asetettu selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä selvitystilaa edeltävältä ajalta, jolta sitä ei vielä ole tehty. Soveltuvien osin on noudatettava, mitä tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuksesta säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettu aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta laadittava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

87 §

Selvitysmiesten on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Jollei selvitystilaa ole kahden vuoden kuluessa saatettu loppuun, heidän on samalla ilmoitettava, mistä syystä se on viivästynyt.

130 §

Joka

1) rikkoo tämän lain säännöksiä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen tai tilintarkastuskertomuksen laatimisesta tai eläkesäätiön selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta tai

2) Vakuutusvalvontaviraston 69 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa eläkesäätiön hallinnassa olevaa omaisuutta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläkesäätiörikoksesta* sakkoon.

134 §

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston hallussa olevista eläkesäätiöiden tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista on jokaisella oikeus saada tieto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkesäätiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Eläkesäätiö saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa lain tullessa voimaan.

Laki

vakuutuskassalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 72 a §:n 1 ja 2 momentti, 72 b §, 73 §:n 3 momentti ja 74 c §,

sellaisina kuin ne ovat, 72 a §:n 1 ja 2 momentti, 72 b § ja 73 §:n 3 momentti laissa 1136/1998 ja 74 c § laissa 84/1999,

muutetaan 6 luvun otsikko, 70, 72 ja 74 a §, 74 b §:n 1 ja 2 momentti, 77 §, 97 §:n 1 momentti, 115 ja 118 §, 123 §:n 1 momentti, 132 §:n 7 momentti, 155 §:n 2 momentti, 163 § ja 167 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 70, 72, 74 a ja 77 § ja 167 §:n 2 momentti mainitussa laissa 84/1999, 74 b §:n 1 ja 2 momentti mainitussa laissa 1136/1998, 132 §:n 7 momentti laissa 420/2003 ja 163 § osaksi laissa 583/1998, sekä

lisätään 74 b §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1136/1998, uusi 4—9 momentti seuraavasti:

6 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

70 §

Vakuutuskassan kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä toimintakertomuksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä tai sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston vakuutustoiminnan erityisluonteeseen perustuvista määräyksistä muuta johdu.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia ja 5—8 §:ää, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 9—12 §:ää sekä 13 §:n 1 ja 3 momenttia, 4 luvun 1—4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a ja 4 §:ää, 5 §:n 1 momenttia, 5 a §:n 2 momenttia, 6—13 §:ää, 16 ja 17 §:ää sekä 19 ja 20 §:ää, 6, 7 ja 7 a lukua sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta vakuutuskassan tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen laatimiseen.

Kirjanpitolain pysyvillä vastaavilla tarkoitetaan vakuutuskassan taseen eriä aineettomat ja aineelliset hyödykkeet. Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sovelletaan, jollei jäljempänä toisin säädetä, kirjanpitolain pysyviä vastaavia koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta edellä 2 momentissa mainittuja säännöksiä, sekä 5 luvun 13 ja 16 §:ää.

72 §

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen;

2) tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman; sekä

3) taseen ja tuloslaskelman liitteenä ilmoitettavat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen ja tuloslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen tai tuloslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikaistava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot vakuutuskassan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille vähintään kuukautta ennen varsinaista kassankokousta.

74 a §

Taseeseen merkitään:

1) rahat ja muut kuin sijoituksiksi merkittävät saamiset nimellisarvoon, kuitenkin enintään todennäköiseen arvoon;

2) vastuvelka 79 §:n ja 80 §:n 2 momentin säännöksiä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä noudattaen laskettuun arvoon; sekä

3) muut velat nimellisarvoon tai, jos velka on indeksiin taikka muuhun vertailuperusteeseen sidottu, muuttuneen vertailuperusteen mukaiseen nimellisarvoa korkeampaan arvoon.

Jos kulukirjaus, joka on tehty saamisista 1 momentin 1 kohdan perusteella, osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheetto-

maksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

74 b §

Tilikauden päättyessä jäljellä olevien taseen pääryhmään "sijoitukset" sisältyvien sijoitusten hankintameno aktivoidaan. Rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen sekä kaluston hankintameno kirjataan vaikutusaikanaan poistoina kuluksi. Jos sijoitusomaisuuden käypä arvo on tilikauden päättyessä hankintamenoa tai tämän momentin perusteella aikaisemmin tehdyillä arvonalennuksilla vähennettynä hankintamenoa pienempi, on erotus kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jollei sosiaali- ja terveysministeriö erityisestä syystä toisin määrää, käyttöomaisuudeksi ja saamiseksi katsottavien sijoitusten osalta kuluksi kirjaaminen voidaan jättää suorittamatta, jos arvon alentumista on pidettävä tilapäisenä. Jos kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on kirjattava kulukirjauksen oikaisuksi.

Joukkovelkakirjalainat ja muut raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen 1 momentista poikkeavalla tavalla siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Edellä 1—3 momentissa säädetystä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytysten ja käyvän arvon määrittämisen pääperiaatteista, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Sellaiset sijoitukset, joilla vakuutuskassa käy kauppaa, voidaan luokitella kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviiin rahoitusvälineisiin. Vakuutusvalvontavirasto antaa ministeriön asetusta täydentävät tar-

kemmat määräykset käyvän arvon arvostuksen edellytyksistä ja määrittämisestä. Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkempia määräyksiä kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvälineiden luokittelusta ja suojauslaskennasta.

Edellä 1 ja 3 momentissa säädetystä poiketen sijoituskiinteistöt ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa mainitut muut sijoitukset voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, käyvän arvon määrittämisestä, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan sekä näistä eristä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella. Vakuutusvalvontavirasto antaa ministeriön asetusta täydentävät tarkemmat määräykset käyvän arvon arvostuksen edellytyksistä ja määrittämisestä.

Vakuutuskassan tulee valita arvostustapa siten, että tiettyyn käyttötarkoitukseen luettaviin varoihin sovelletaan yhdenmukaisia arvostusperiaatteita. Jos kassa valitsee arvostusperiaatteen 4 tai 5 momentin mukaisen käypään arvoon arvostamisen, kassa ei voi soveltaa vastaavaan käyttötarkoitukseen luettaviin muihin vastaviin varoihin samanaikaisesti 1—3 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita. Valittua arvostustapaa noudatetaan johdonmukaisesti.

Hyödyke siirretään sijoitusomaisuudeksi tai käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten ryhmästä toiseen 1—3 momentissa tarkoitettun tasearvon määräisenä silloin, kun noudatetaan 1—3 momentissa määritellyjä arvostusperiaatteita.

Taseen liitteenä on ilmoitettava tase-eräkohtaisesti sijoitusten hankintameno ja käypä arvo siten kuin Vakuutusvalvontavirasto tarkemmin määrää.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sijoitusten käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, sijoitusten käyvän arvon ja hankintameno määrittämisestä, sijoitus- ja käyttöomaisuuden välisistä siirroista sekä rakennusten ja muiden pitkävaikutteisten menojen poistojen esittämistavasta.

77 §

Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, taseen ja tuloslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset vakuutuskassan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettujen asetusten sekä kirjanpitolain ja -asetuksen soveltamisesta vakuutuskassoihin.

Vakuutusvalvontavirasto voi vakuutuskassan hakemuksesta erityisestä syystä määräajaksi myöntää luvan poiketa 4 momentissa tarkoitettuihin säännöksistä ja määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi vakuutuskassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu määräys, ohje, lausunto tai lupa on kirjanpitolain tai -asetuksen tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, sosiaali- ja terveysministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisistä syistä määräajaksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 1 momentista ja kirjanpitolain 2 luvun 9 §:n 1 momentista sekä 3 luvun 6 §:stä.

97 §

Vakuutuskassan on vuosittain kuukauden kuluessa siitä kassankokouksesta, jossa tilinpäätös ja toimintakertomus on vahvistettu, toimitettava

Vakuutusvalvontavirastolle tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastajien lausunto ja sanotun kassankokouksen pöytäkirja sekä samalla tai viraston määräämänä ajankohtana vahvistetun kaavan mukainen kertomus toiminnastaan.

115 §

Kun vakuutuskassa on asetettu selvitystilaan, selvitysmiesten on viivytyksettä laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus siltä selvitystilaa edeltävältä ajalta, jolta tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ei vielä ole esitetty kassankokouksessa. Tämä tilinpäätös ja toimintakertomus on mahdollisimman pian esitettävä kassankokouksessa. Soveltuvien osin on noudatettava, mitä tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta säädetään.

Jos 1 momentissa tarkoitettu aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös ja toimintakertomus.

118 §

Selvitysmiesten on laadittava kultakin tilikaudelta tilinpäätös ja toimintakertomus, jotka on esitettävä neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä kassankokouksen hyväksyttäväksi. Jollei selvitystilaa ole kahden vuoden kuluessa saatettu loppuun, on heidän samalla ilmoitettava, mistä syystä se on viivästynyt.

123 §

Suoritettuaan tehtävänsä selvitysmiesten tulee mahdollisimman pian antaa lopputilitys hallinnostaan laatimalla koko selvitysmenettelyä koskeva kertomus. Kertomukseen tulee sisältyä myös selostus vakuutuskassan omaisuuden jaosta. Kertomukseen on liitettävä tilinpäätöksiä ja toimintakertomuksia koskevat asiakirjat koko selvitystilaa ajalta. Kertomus liitteineen on annettava tilintarkastajille, joiden tulee kuukauden kuluessa antaa lopputilitystä ja selvitystilaa aikaista hallintoa koskeva tilintarkastuskertomus.

132 §

Seuraavat asiakirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kassankokousta pidettävä kassan toimistossa jäsenten ja osakkaiden tai edustajiston jäsenten nähtävinä sekä asetettava nähtäväksi kassankokouksessa:

1) sulautumista tai vastuun siirtämistä koskeva sopimus;

2) hallituksen selostus niistä seikoista, joilla voi olla merkitystä harkittaessa sulautumista tai vastuun siirtämistä koskevan sopimuksen hyväksymistä;

3) jos vastaanottava vakuutuslaitos on vakuutus-kassa, sen säännöt ja niitä koskeva sulautumisesta tai vastuun siirtämisestä johtuva muutosehdotus; sekä

4) jäljennökset sulautuvan ja vastaanottavan kassan viimeistä tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista tai, jos kyseessä on vastuun siirtäminen toiseen kassaan, luovut-tavan kassan ja vastaanottavan kassan tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista asiakirjoista.

155 §

Kassankokouksen päätös vastuuvapauden myöntämisestä tai kanteen nostamatta jättämisestä ei estä kassaa nostamasta kannetta, milloin kassankokoukselle ei tilinpäätöksessä, toimintakertomuksessa tai tilintarkastuskertomuksessa taikka muutoin ole annettu olennaisesti oikeita ja täydellisiä tietoja kanteen perustana olevasta päätöksestä tai toimenpiteestä.

163 §

Joka

1) toimii toisen välikätenä tässä laissa tai vakuutus-kassan säännöissä olevan äänioikeuden rajoittamista koskevan säännöksen tai määräyksen kiertämiseksi,

2) rikkoo tämän lain säännöksiä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen tai tilintarkastuskertomuksen laatimisesta tai kassan selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamisesta tai

3) Vakuutusvalvontaviraston 101 §:n nojalla määräämän kiellon vastaisesti luovuttaa tai panttaa kassan hallinnassa olevaa omaisuutta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vakuutuskassarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

167 §

Sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston hallussa olevista kassojen tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista on jokaisella oikeus saada tieto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutus-kassan kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Vakuutus-kassa saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Niihin arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 37 §:n 1 momentti, 44 §:n 2 ja 3 momentti, 51 §:n 2 momentti, 51 b §:n 1 momentti, 7 luvun otsikko, 54 §, 54 a §:n 1—3 ja 6 momentti ja 57 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 37 §:n 1 momentti, 51 §:n 2 momentti, 51 b §:n 1 momentti, 54 §, 54 a §:n 1—3 ja 6 momentti sekä 57 §:n 1 momentti laissa 485/2002 sekä 44 §:n 2 momentti osaksi laeissa 1253/1995 ja 739/1966, seuraavasti:

37 §

Hallituksen tehtävänä on:

1) huolehtia eläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä;

2) ratkaista eläkeasiat;

3) antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä merenkulkijoiden eläketurvaa ja sen kehittämistä koskeissa asioissa;

4) huolehtia, että eläkekassan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty ja että eläkekassalla on toimintansa laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät;

5) hyväksyä eläkekassan sijoitussuunnitelma;

6) päättää eläkekassan varojen sijoittamisesta;

7) nimittää eläkekassan toimitusjohtaja sekä muut johtavat toimihenkilöt sekä päättää heidän palkkauksestaan ja muista näihin toimiin liittyvistä asioista;

8) laatia vuosittain eläkekassan tilinpäätös ja toimintakertomus;

9) kantaa ja vastata eläkekassan puolesta; sekä

10) hoitaa eläkekassan ne asiat, jotka eivät kuulu valtuuskunnan hoidettaviksi.

— — — — —

44 §

— — — — —

Varsinaisessa kokouksessa on:

1) esitettävä tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus;

2) käsiteltävä kysymys edellisen vuoden tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta;

3) päätettävä niistä toimenpiteistä, joihin edellisen vuoden hallinto ja tilinpäätös antavat aihetta;

4) määrättävä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajain palkkiot;

5) valittava tilintarkastajat ja heidän varamiehensä; sekä

6) käsiteltävä muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistaminen sekä päätöksen teko toimenpiteestä, johon edellisen vuoden hallinto ja siitä tehty tili antavat aihetta, on siirrettävä viimeistään kahden viikon kuluessa ilman eri kutsua pidettävään jatkokokoukseen, jos siitä tehdään ehdotus, jota ei vastusteta tai jonka puolesta äänestyksessä annetaan vähintään kaksi kolmannesta saapuvilla olevien äänistä. Samalla on myös päätettävä jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

51 §

— — — — —

Eläkekassan kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päättyttyä pidettävässä eläkekassan valtuuskunnan varsinaisessa kokoukses-

sa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

51 b §

Eläkekassan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle eläkekassaa koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

- 1) olennaisesti rikkovan eläkekassan toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;
- 2) vaarantavan eläkekassan toiminnan jatkumisen; tai
- 3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

7 luku

Eläkekassan tilinpäätös, toimintakertomus ja omaisuus

54 §

Eläkekassan kirjanpidossa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä taikka 54 a §:ssä tarkoitettusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, eläkekassan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 1 §:n 5 ja 6 momenttia, 1 a—1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa ja 2 momenttia sekä 4 c §:ää.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkekassan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Eläkekassa on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 4 momentissa, 1 c §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa ja 2 momentissa, 4 c §:ssä, 11 §:n 1 momentin 2—4 virkkeessä, 3—5 ja 8 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkekassan konsernitilinpäätöksen ja emoyrityksenä olevan eläkekassan toimintakertomuksen laatimiseen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille vähintään kuukausi ennen eläkekassan valtuuskunnan kokousta.

54 a §

Eläkekassan harjoittaman vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset eläkekassan ja sen konsernin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettuna asetuksena sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkekassaan.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 54 §:n 4 momentista, vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c §:n 5 momentista ja 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimi-

sessä noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

57 §

Merimieseläkekassa on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen. Eläkekassan tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle jäljennös tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastajien lausunnosta sekä kertomus toimin-

nastaa ja tilastaan. Kertomus on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkekassan kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Eläkekassa saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 17 b §, 17 c §:n 2 momentti, 17 e §:n 1 momentti, 17 f §:n 1 momentti ja 17 g §:n 1—3 ja 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 484/2002, seuraavasti:

17 b §

Eläkelaitoksen kirjanpidossa, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevista säännöksistä tai 17 g §:ssä tarkoitettua sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, eläkelaitoksen tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutus-

yhtiölain 10 luvun 1 §:n 5 ja 6 momenttia, 1 a—1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa sekä 2 momenttia sekä 4 c §:ää.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 2 luvun 4 §:n 2 momenttia, 3 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9 ja 11 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2, 2 a, 13, 16 ja 17 §:ää, 7 a luvun 2—5 §:ää sekä 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkelaitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen.

Eläkelaitos on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 §:n 4 momentissa, 1 c §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa, 4 ja

4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa, 4 c §:ssä, 11 §:n 1 momentin 2—4 virkkeessä sekä 3—5 ja 8 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 ja 2 §:ää, 7 §:n 6 momenttia, 7 a luvun 2—5 §:ää ja 8 luvun 6 §:ää ei sovelleta eläkelaitoksen konsernitilinpäätöksen ja emoyrityksenä olevan eläkelaitoksen toimintakertomuksen laatimiseen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on viimeistään tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä annettava tilintarkastajille, joiden tulee seuraavan huhtikuun 15 päivään mennessä antaa hallitukselle tilintarkastuskertomuksensa.

17 c §

Eläkelaitoksen kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta sekä hallintoa tarkastamaan valtuuskunnan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päättyttyä pidettävässä eläkelaitoksen valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

17 e §

Eläkelaitoksen tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle eläkelaitosta koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

- 1) olennaisesti rikkovan eläkelaitoksen toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;
- 2) vaarantavan eläkelaitoksen toiminnan jatkumisen; tai
- 3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

17 f §

Eläkelaitoksen tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta toimittaa jäljennös tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastajien lausunnosta Vakuutusvalvontavirastolle sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan:

1) maatalousyrittäjien eläkelain alaisen muun toimintansa kuin ryhmähenkivakuutuksen osalta eläketurvakeskukselle;

2) maatalousyrittäjien luopumisetuuksia koskevien lakien alaisen toimintansa osalta maa- ja metsätalousministeriölle; sekä

3) koko toimintansa osalta Vakuutusvalvontavirastolle.

17 g §

Eläkelaitoksen harjoittaman vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat säännökset tase-, ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseesta, konsernituloslaskelmasta ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset eläkelaitoksen ja sen konsernin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä toimintakertomusta koskevien säännösten, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkelaitokseen.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määräjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 17 b §:n 4 momentista sekä vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c §:n 5 momentista ja 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisäl-

löstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ensimmäisen kerran eläkelaitoksen kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Eläkelaitos saa soveltaa tätä lakia sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2004